

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. vasario 21 d.*

Byloje C-507/06

dėl *Oberlandesgericht Innsbruck* (Austrija) 2006 m. lapkričio 30 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2006 m. gruodžio 13 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Malina Klöppel

prieš

Tiroler Gebietskrankenkasse,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai L. Bay Larsen, K. Schiemann (pranešėjas), P. Kūris ir C. Toader,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas P. Mengozzi,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— M. Klöppel, atstovaujamos D. Rief,

— *Tiroler Gebietskrankenkasse*, atstovaujamos A. Bramböck,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* W. Ferrante,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos V. Kreuzschitz,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone,
nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymu priimti prejudicinį sprendimą prašoma išaiškinti 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1) iš dalies pakeistos ir atnaujintos redakcijos 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto 2001 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1386/2001 (OL L 187, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 3 bei 72 straipsnius ir Reglamentu Nr. 118/97 iš dalies pakeistos ir atnaujintos redakcijos 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, iš dalies pakeisto 2002 m. vasario 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 410/2002 (OL L 62, p. 17, toliau – Reglamentas Nr. 574/72), 10a straipsnį.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje tarp M. Klöppel ir *Tiroler Gebietskrankenkasse* (Tirolio teritorinė ligonių kasa) dėl laikotarpio, per kurį suinteresuotasis asmuo turi teisę gauti Austrijoje vaiko priežiūros pašalpą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Pagal Reglamento Nr. 1408/71 3 straipsnį „Vienodų sąlygų taikymas“:

„1. Laikantis šio reglamento specialių nuostatų, vienos iš valstybių narių teritorijoje gyvenantiems asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios prievolės ir jie naudojasi tomis pačiomis teisėmis į išmokas kaip ir tos valstybės piliečiai.

<...>“

4 Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje „Reguliavimo sritys“ numatyta:

„1. Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

<...>

h) išmokas šeimai.

<...>“

- 5 Reglamento Nr. 1408/71 72 straipsnyje „Draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpių sumavimas“ numatyta:

„Jeigu pagal valstybės narės teisės aktus teisės į išmokas įgijimas priklauso nuo įgytų draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpių, tos valstybės kompetentinga įstaiga sumuoja reikiamo dydžio draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpius, įgytus bet kurioje kitoje valstybėje narėje, tartum šie laikotarpiai būtų įgyti pagal jos administruojamus teisės aktus.“

- 6 Remiantis Reglamento Nr. 574/72 10a straipsniu „Taisyklės, taikomos pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuriam tokiu pačiu laikotarpiu ar per laikotarpio dalį paeiliui buvo taikomi kelių valstybių narių teisės aktai“:

„Kai pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui arba savarankiškai dirbančiam asmeniui laikotarpiu, kuris skyrė dvi išmokų šeimai, nustatytų vienos ar abiejų atitinkamų valstybių narių teisės aktais, mokėjimo datas, paeiliui buvo taikomi dviejų valstybių narių teisės aktai, galioja šios taisyklės:

- a) išmokos šeimai, kurių atitinkamas asmuo gali reikalauti remdamasis kiekvienos iš tų valstybių teisės aktais, turi atitikti dienos išmokų, mokamų pagal atitinkamus

teisės aktus, dienų skaičių. Jeigu šiais teisės aktais išmokos, skaičiuojamos už kiekvieną dieną, nenustatytos, išmokos šeimai turi būti skiriamos proporcingai laikotarpiu, kuriuo atitinkamam asmeniui buvo taikomi kiekvienos valstybės narės teisės aktai, ir atitinkamu teisės aktu nustatyto laikotarpio santykiui;

- b) jeigu įstaiga išmokas šeimai mokėjo už tą patį laikotarpį, už kurį jas turėjo mokėti kita įstaiga, minėtos įstaigos turi atlikti tarpusavio atsiskaitymus;

<...>“

Austrijos teisės aktai

- 7 2001 m. rugpjūčio 8 d. Įstatymo dėl vaiko priežiūros pašalpos (*Kinderbetreuungs-geldgesetz*, BGBl. I, 103/2001) 5 straipsnyje numatyta:

„1. Jeigu toliau nenustatyta kitaip, vaiko priežiūros pašalpa mokama ne ilgiau, kaip iki vaikui sueis 36 mėnesiai.

2. Jei vaiko priežiūros pašalpa gauna tik vienas iš tėvų, pašalpa mokama ne ilgiau kaip iki vaikui sueis 30 mėnesių. Jeigu vaiko priežiūros pašalpa gauna ir antras iš tėvų, pašalpos mokėjimas vaikui suėjus 30 mėnesių pratęsiamas laikotarpiu, per kurį antras iš tėvų gavo vaiko priežiūros pašalpa, bet ne ilgiau, nei iki vaikui sueis 36 mėnesiai.

3. Vaiko priežiūros pašalpą tėvai gali gauti pasikeisdami, o vienam vaikui leidžiami du pasikeitimai. <...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 8 M. Klöppel, Vokietijos pilietė ir Šiaurės Reino-Vestfalijos federalinės žemės tarnautoja, gyvena Austrijoje ir dirba mokytoja Vokietijoje esančioje mokykloje. Iki 2004 m. rugpjūčio 18 d. ji gyveno Vokietijoje, kur gimė dukra. Ch. Kraler, Austrijos pilietis, M. Klöppel partneris ir vaiko tėvas, nuo 2004 m. kovo 1 d. apsigyveno M. Klöppel namuose, kad padėtų jai prieš gimdymą ir prižiūrėtų vaiką šiam gimus. Dėl to Ch. Kraler gavo iš savo darbdavio Austrijoje – Insbruko universiteto – neapmokamas atostogas. M. Klöppel savo ruožtu nuo 2004 m. liepos 22 d. iki 2007 m. balandžio 10 d. buvo suteiktos neapmokamos atostogos visai darbo dienai.
- 9 Gimus jų dukrai, tuo metu Vokietijoje gyvenę M. Klöppel ir Ch. Kraler gavo šioje valstybėje narėje mokamą vaiko auginimo pašalpą; Ch. Kraler gavo šią pašalpą nuo 2004 m. balandžio 11 d. iki rugpjūčio 11 dienos.
- 10 2004 m. rugpjūčio 18 d. M. Klöppel ir Ch. Kraler su savo vaiku įsikūrė Austrijoje, kur Ch. Kraler tęsė profesinę veiklą.
- 11 Nuo šios dienos iki 2006 m. spalio 11 d. M. Klöppel gavo Austrijos vaiko priežiūros pašalpą. Jos prašymą pratęsti šios pašalpos mokėjimą iki 2007 m. balandžio 10 d. *Tiroler Gebietskrankenkasse* atmetė 2006 m. gegužės 3 d. Sprendimu. Šis atsisakymas

pagrįstas *Kinderbetreuungsgeldgesetz* 5 straipsnio 2 dalimi, kurioje numatyta, jog tuomet, kai vaiko priežiūros pašalpą gauna tik vienas iš tėvų, ji mokama daugiausia 30 mėnesių nuo atitinkamo vaiko gimimo, tačiau jeigu šią pašalpą gauna (arba gavo) ir kitas iš tėvų, teisė į šią pašalpą gali būti pratęsta iki 36 mėnesių, jei tėvai ją gauna paeiliui. Tačiau į tai, kad Ch. Kraler nuo 2004 m. balandžio 11 d. iki rugpjūčio 11 d. buvo gavęs vaiko auginimo pašalpą Vokietijoje, nagrinėjant M. Klöppel teisę gauti vaiko priežiūros pašalpą 36 mėnesius nebuvo atsižvelgta.

12 Šį sprendimą M. Klöppel apskundė.

13 *Landesgericht Innsbruck* pritarė *Tiroler Gebietskrankenkasse* argumentams ir atmetė M. Klöppel ieškinį nusprendamas, kad ji turi teisę gauti vaiko priežiūros pašalpą tik 30 mėnesių.

14 M. Klöppel pateikus apeliacinį skundą dėl šio sprendimo, *Oberlandesgericht Innsbruck* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar <...> Reglamento <...> Nr. 1408/71 <...> 72 straipsnį kartu su šio reglamento 3 straipsniu ir <...> Reglamento <...> Nr. 574/72 <...> 10a straipsniu reikia aiškinti taip, kad šeimos pašalpos gavimo vienoje valstybėje narėje (šiuo atveju VFR – federalinė vaiko auginimo pašalpa (*Bundeserziehungsgeld*)) laikotarpis turi būti vienodai vertinamas nustatant teisę gauti panašią pašalpą kitoje valstybėje narėje (šiuo atveju Austrijoje – vaiko priežiūros pašalpa (*Kinderbetreuungsgeld*)), ir todėl nustatant tokią teisę antroje valstybėje narėje šis laikotarpis kvalifikuotinas kaip vietinis pašalpos

gavimo laikotarpis, jei per šį pašalpos mokėjimo laikotarpį abu tėvai laikytini pagal darbo sutartį dirbančiais asmenimis Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio a punkto i papunkčio prasme?“

Dėl prejudicinio klausimo

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad M. Klöppel atveju referenciniai laikotarpiai, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant jos teisę į vaiko priežiūros pašalpą, vertinami skirtingai, nelygu, ar jie suėjo jai būnant Austrijoje, ar kitoje valstybėje narėje. Jeigu Ch. Kraler būtų prižiūrėjęs savo vaiką Austrijoje ir dėl to gavęs šioje valstybėje narėje vaiko priežiūros pašalpą, M. Klöppel turėtų teisę gauti šią pašalpą ilgesnį laiką. Šiomis aplinkybėmis konstatavęs, kad M. Klöppel situacija patenka į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar šio reglamento nuostatas galima aiškinti taip, jog šeimos išmokų gavimo Vokietijoje laikotarpiai turi būti prilyginami panašių išmokų gavimo Austrijoje laikotarpiams.

16 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia priminti, kad Bendrijos teisė, kaip teigia Austrijos vyriausybė, neriboja valstybių narių kompetencijos organizuojant savo socialinio draudimo sistemas ir kad nesant suderinimo priemonių Bendrijos lygmeniu kiekvienos valstybės narės teisės aktuose nustatomos socialinio draudimo išmokų gavimo sąlygos bei jų dydis ir mokėjimo trukmė. Vis dėlto įgyvendindamos šią kompetenciją valstybės narės turi paisyti Bendrijos teisės ir visų pirma EB sutarties

nuostatų dėl laisvo darbuotojų judėjimo arba Europos Sąjungos piliečiams pripažįstamos teisės judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje (2000 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Elsen*, C-135/99, Rink. p. I-10409, 33 punktas).

- 17 Nediskriminavimo principas, įtvirtintas EB 39 straipsnio 2 dalyje ir darbuotojų migrantų socialinės apsaugos srities atžvilgiu sukonkretinamas Reglamento Nr. 1408/71 3 straipsnio 1 dalyje, draudžia ne tik akivaizdžią socialinės apsaugos sistemos paslaugų gavėjų pilietybe pagrįstą diskriminaciją, bet ir visas paslėptas diskriminacijos formas, kuriomis, taikant kitus atskyrimo kriterijus, iš tiesų pasiekiamas toks pats rezultatas (žr. 2007 m. sausio 18 d. Sprendimo *Celozzi*, C-332/05, Rink. p. I-563, 13 ir 23 punktus).
- 18 Pavyzdžiui, nacionalinės teisės sąlygos, kurios, nors ir taikomos neatsižvelgiant į pilietybę, bet iš esmės arba daugiausia daro įtaką darbuotojams migrantams, bei vienodai taikomos sąlygos, kurias vietiniai darbuotojai gali tenkinti lengviau nei darbuotojai migrantai ir kurios gali veikti visų pirma pastarųjų nenaudai, turi būti laikomos netiesiogiai diskriminuojančiomis (minėto sprendimo *Celozzi* 24 punktas).
- 19 Atsisakymas suteikiant M. Klöppel Austrijos vaiko priežiūros pašalpą atsižvelgti į laikotarpį, per kurį suinteresuotojo asmens partneris Ch. Kraler gavo panašią pašalpą Vokietijoje, gali sukelti tokį rezultatą, nes dažniausia būtent darbuotojai, esantys kitos valstybės narės piliečiais, prieš persikeldami į Austriją gauna toje kitoje valstybėje narėje mokamas šeimos išmokas.

- 20 Reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas neturi informacijos, leidžiančios jam išnagrinėti galimą tokio nevienodo požiūrio darbuotojų migrantų nenaudai pateisinimą.
- 21 Kadangi vien Reglamento Nr. 1408/71 3 straipsnio išaiškinimo pakanka, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui būtų galima pateikti atsakymą, leidžiantį jam išspręsti nagrinėjamą ginčą, nėra būtina, kad Teisingumo Teismas išaiškintų Reglamento Nr. 1408/71 72 straipsnį ir Reglamento Nr. 574/72 10a straipsnį.
- 22 Atsižvelgiant į tai, kad pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 1408/71 3 straipsnio 1 dalis draudžia, kad šeimos išmokos, kaip antai Austrijos vaiko priežiūros pašalpa, suteikimo tikslais valstybė narė atsisakytų atsižvelgti į panašios išmokos gavimo kitoje valstybėje narėje laikotarpį taip, tarsi tuo laikotarpiu išmokos būtų buvusios mokamos jos pačios teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 23 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 iš dalies pakeistos ir atnaujintos redakcijos 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto 2001 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1386/2001, 3 straipsnio 1 dalis draudžia, kad šeimos išmokos, kaip antai Austrijos vaiko priežiūros pašalpa, suteikimo tikslais valstybė narė atsisakytų atsivelti į panašios išmokos gavimo kitoje valstybėje narėje laikotarpį taip, tarsi tuo laikotarpiu išmokos būtų buvusios mokamos jos pačios teritorijoje.

Parašai.